

FERMA AGRICOLĂ MODEL STUDINA, JUDEȚUL ROMANAȚI

Victor-Viorel VĂTĂMANU¹, Dănuț GHIȚĂ²
victor.vatamanu@gmail.com; danghita 64@yahoo.com

ABSTRACT: The agricultural farm of Studina represents the beginning of the agricultural scientific research in Romanți country and also one of the most important agricultural centers of Oltenia.

Researching the archives, authors tried to discover documents that prove the scientific performance from an ancient geographic space which, by name, reminds us of our historical origins: ROMANAȚI – ROMA NATI – BORN AT ROME.

This paper presents economical importance as well as educational purposes for young people as a major goal of Studina „s agricultural farm. Excellent results were materialized by obtaining as special corn type – Galben de Studina – preserved in the gene banks of Fundulea and Suceava and by teaching many farmer generations.

KEYWORDS: agriculture, farm, research.

Comuna Studina este așezată în sudul țării și al județului Olt, în partea de sud a Câmpiei Romanților, la 22 kilometri nord de orașul Corabia și la 20 kilometri de municipiul Caracal.

În partea de nord, limita este dată de localitățile Vlădila și Traianu, în est comuna Scărișoara, în S-E comuna Rusănești, în sud comuna Grădinile, iar în vest comuna Rotunda.

Suprafața comunei este de 3400 de hectare, suprafața agricolă este de 3.000 de hectare și comuna cuprinde 900 de gospodării țărănești.

În timp, structura administrativă a comunei Studina a cunoscut schimbări semnificative; la momentul înființării sale – în anul 1864, odată cu împrumetărirea clăcașilor – comuna era formată din satul Studina și cătunul Studinița, având o populație de 1072 locuitori, situație pe care o întâlnim și în anul înființării Fermei Model Studina. În perioada comunistă,

¹ Doctor inginer, membru titular al Diviziei de Istoria Științei a Comitetului Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii al Academiei Române.

² Doctor, membru titular al Diviziei de Istoria Științei a Comitetului Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii al Academiei Române.

reforma administrativ- teritorială a condus în anul 1950 la încorporarea comunei Grădinile; mult mai veche, înființată în jurul anului 1300 e.n., atestată documentar în 1726, comuna Grădinile încorporează cătunele Plăviceanca și Arvăteasca, înființate în anul 1864, respectiv 1893. Din anul 2004, Comuna Grădinile s-a separat de Studina, aceasta însumând în prezent Studina și Studinița cu o populație de 2985 de locuitori.

Clima regiunii în care se află comuna Studina are un caracter temperat-continental moderat. Poziția geografică într-o zonă din sudul țării îi conferă atributele unui climat blând și mai secetos. Caracterul continental este exprimat de valorile anuale ale temperaturii aerului.

Temperatura medie anuală este de circa 11 grade Celsius, variind între minus 3 grade Celsius în luna ianuarie și 23 de grade Celsius în luna iulie, rezultând o amplitudine termică medie anuală de aproape 26 de grade Celsius.

Prima zi cu îngheț este în medie 01 noiembrie, iar ultima 01 aprilie. Zilele cu temperaturi de peste 30 de grade Celsius se înregistrează în lunile iunie, iulie și august. Se constată că prima zi cu temperaturi medii pozitive este 16 februarie, ajungând în intervalul 16 februarie – 16 martie în jur de 5 grade Celsius, iar la începutul lunii aprilie în jur de 10 grade Celsius.

Precipitațiile au o valoare medie anuală de 500 mm/an. Perioada cu maxim de precipitații este în aprilie-mai și începutul lunii iunie, iar cea cu un minim principal este în lunile august-septembrie și începutul lunii octombrie.

Primele ninsori cad în medie la începutul lunii octombrie, cea mai tardivă ninsoare fiind înregistrată la mijlocul lunii aprilie.

Solul specific acestei zone este cernoziom cambic și cernoziom argilo-iluvial. Până la adâncimea de 0,50 cm, și poate chiar mai mult, solul fiind aproape omogen, proporțiile de nisip și argilă îl clasifică printre solurile de natură argilo-silicoase.

Comparând elementele care formează materiile nutritive ale acestui pământ, se poate spune că el este destul de bogat.

Vegetația de pe teritoriul comunei Studina aparține silvostepii, fiind reprezentată de plante ruderales și plante vegetale. Animalele mai frecvent întâlnite fac parte din categoria rozătoarelor precum și diferite specii de păsări. În apă se remarcă crapul, caracuda precum și unele specii de amfibieni.

Domeniul fermei a aparținut Doamnei Tudora, mama voievodului Mihai Viteazu; aceasta l-a donat Mănăstirii Bistrița, care l-a deținut până

la secularizarea averilor mânăstirești, în anul 1863, când intră în proprietatea statului până la înființarea fermei, în anul 1897.

La baza înființării Fermei Model Studina a stat legea privind învățământul profesional din 1893; germenii acestuia au fost inițiativele legislative ale lui P.Carp și V.Conta, Spiru Haret promovându-l cu asiduitate.

La data înființării sale, Ferma Model Studina avea triplu scop – economic, științific și educativ – urmărind promovarea agriculturii raționale și performante pentru marile domenii, ameliorarea raselor animalelor domestice de interes economic și plantelor de cultură, și pregătirea teoretică și practică a tinerilor fermieri.

Domeniul fermei are o formă alungită de la vest spre est. Partea dinspre vest este un platou vast având o înclinație spre est; cea dinspre est este o câmpie care se întinde până la râul Olt.

Toate marginile fermei se învecinează cu pământurile țăranilor din satele Studina, Grădini, Crușov, Rusănești, Studinița și Rotunda.

Pârâul Studina curge de-a lungul părții sudice a domeniului și, interesant, deși zona este caracterizată de climat mai secetos, nu a secat niciodată servind și azi la irigarea culturilor.

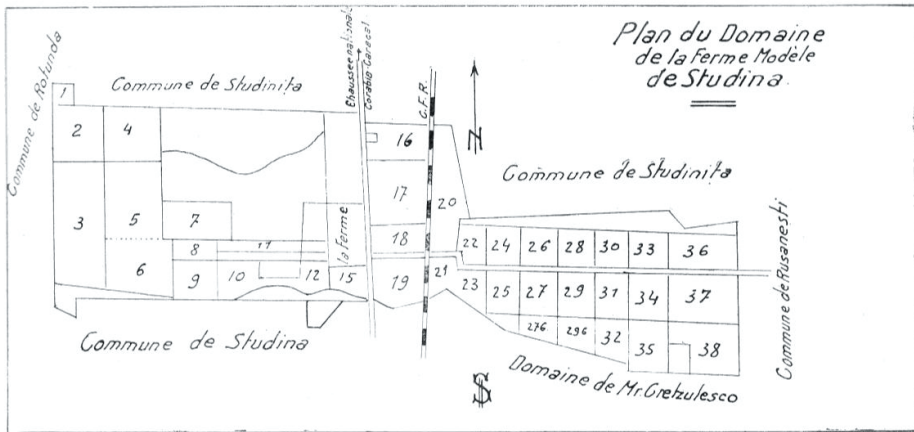

Fig. nr. 1 – Planul de ansamblu al Fermei Agricole Model Studina

Datele prezentate în continuare, vizează situația Fermei Model de la Studina în al treilea deceniu al secolului XX, când, după dezastrul primei conflagrații mondiale, agricultura României Mari a cunoscut un reviriment real.

Din suprafața totală a fermei, cea mai mare parte a terenului este arabilă, 62,36% din suprafața totală a domeniului, fapt care arată caracterul pronunțat agricol al exploatației; 20% din suprafață este ocupată de pădure care, pe de o parte, oferă lemnul necesar procesului productiv sau utilizat drept combustibil, iar pe de altă parte atenuază violența vânturilor destul de frecvente în regiune.

După război, ferma de la Studina avea drept scop:

1. să selecționeze cerealele care pot fi cultivate în regiune din punct de vedere al rezistenței la bolile criptogamice și al unui randament pe cât mai mare posibil păstrând totuși și calitățile;

2. să amelioreze și să crească rasele locale prin creșteri cu rase superioare, selecționând produsele obținute de cai Ghidran, boi moldavi tip Bucșan, oi Țigăi, porci Mangalița, păsări Orpington și să distribuie produsele crescătorilor de animale punându-le la dispoziție reproducători din fermă;

3. să răspândească apicultura în regiune;

4. să inițieze țăranii în metodele de cultură rațională, în utilizarea și mânăuirea mașinilor agricole etc;

5. să contribuie la curățarea semințelor de la țărani atât de invadate de corpuri străine și de semințele buruienilor punându-le la dispoziție instalația pentru curățarea semințelor;

6. să formeze buni cultivatori și buni conducători de autotractoare în cele două școli anexate fermei.

7. să perfecționeze prin practică instruirea absolvenților școlilor agricole de diferite grade.

Fig. nr. 2 – Poarta principală de intrare în Ferma Agricolă Model Studina

În ceea ce privește capitalul funciar al fermei, repartizând valoarea totală a terenului la suprafața totală a domeniului, unui hectar îi revine suma de 26.250 lei.

Repartizând valoarea construcțiilor la hectar rezultă o sumă de 7,035 lei 50 bani, deci 22,23 % din valoarea totală a terenului.

Repartizând valoarea inventarului imobil pe suprafața totală a domeniului constatăm că doar inventarul propriu-zis al fermei este de 3411 lei 53 bani la hectar și dacă adăugăm și restul inventarului, instalația de curățire, școlile, această cifră urcă la 5342 lei 45 bani, ceea ce reprezintă respectiv un raport de 14,11% și de 19,59% între valoarea inventarului și cea a terenului, raport prea ridicat.

Repartizând valoarea inventarului mobil pe suprafața totală a domeniului, constatăm că la un hectar revine suma de 897 lei 40 bani l, deci 3,40% din valoarea totală a domeniului.

Numerarul pus la dispoziția fermei de către direcția generală a fermelor a variat în fiecare an în funcție de disponibilitățile bugetare. La nivelul anului 1929, în numerar s-a cheltuit suma de 1190 lei pe hectar și ținând cont de capitalul circulant în totalul său, suma de 2146 lei pe hectar, ceea ce revine la 8,06% din valoarea totală a terenului.

La nivel general, putem spune că, în regiune, cultura de cereale era cea mai răspândită, plantele furajere ca și pășunile și pajiștile erau reduse la ultimele extreme pentru că majoritatea cultivatorilor nu se ocupau cu creșterea animalelor și importau din alte regiuni ale țării animalele de care aveau nevoie.

În ceea ce privește ferma Studina, organizarea sa corespundea în mod firesc, necesităților regiunii, dar nu se neglija nici creșterea animalelor, nici cultura plantelor furajere, care se facea pe o scară mai importantă decât în celelalte exploatări din regiune.

Exploatarea fermei se facea parte în regie, parte în asociație cu țăranii din satele vecine. Culturile în asociație se făceau, pe de o parte, pentru că fondurile alocate pentru exploatare erau insuficiente și, pe de altă parte, pentru că se urmărea, de asemenea, obișnuirea țăranilor cu cele mai bune metode de cultură. Astfel ei erau puși să facă lucrări de toamnă și să folosească semințe selecționate și curățate; totodată, erau inițiați în folosirea și condusul mașinilor.

Efectul practic al acestui procedeu este că, pe terenurile cultivate în asociație cu țăranii, recolta era superioară recoltei pe care acești țărani o

obțineau pe propriile pământuri și adesea aceasta era chiar și cu 25% mai ridicată.

Planul de cultură pentru perioada cuprinsă între anii 1923 – 1928 cuprindea: rapiță de iarnă, grâu de iarnă, orz de iarnă, ovăz de iarnă, secară de iarnă, grâu de primăvară, porumb, mazăre, fasole, cartofi, cânepe, porumb furajer, linte din Italia, linte comună, lucernă, cultură de zarzavat, vii, livezi, câmp de experiență, diverse culturi, ogor lăsat în pârloagă, terenuri atribuite personalului, terenuri în arendă.

Randamentul obținut era peste media producției din România. Acest randament a crescut, în general, în fermă, începând cu 1925 când a fost introdusă la o scară mai mare cultivarea mecanică a pământului, ceea ce a permis creșterea fondului de exploatare.

Grație culturilor citate mai sus, ferma din Studina era capabilă să producă anual semințe în cantități din ce în ce mai mari, care distribuite cultivatorilor din județ, au produs o creștere a randamentului în această parte de țară.

În exploatarea fermei Studina, se aplicau următoarele tipuri de asolamente:

a) *Asolament 2 ani*. 200 ha erau cultivate în asociație cu țărani.

– I an – grâu. Ferma asigura sămânța selecționată;

– al II-lea an – porumb. Ferma asigura sămânța condiționată și executa lucrările mecanice de toamnă; aceste lucrări erau compensate de țărani la alte culturi.

Recoltele obținute în asociație cu țărani se împărțeau în părți egale.

b) *Asolament de 4 ani*. 200 ha; $\frac{3}{4}$ în regie, $\frac{1}{4}$ în asociație cu țărani.

– I an – grâu;

– al II-lea an – mazăre;

– al III-lea an – porumb în asociație cu țărani;

– al IV-lea an – ovăz.

c) Restul suprafeței cultivate era ocupată de câmpul de selecție, vie, grădini de zarzavat, etc.

Primul război mondial a produs daune uriașe fermei, concretizate în compromiterea câmpului experimental de selecție și aclimatizare a plantelor agricole și în dispariția mai multor rase de animale.

Colaborarea cu Domeniul Coroanei Sadova a făcut posibilă refacerea populației animaliere, iar câmpul de experiență a intrat în refacere în anul 1923, șapte ani de cercetare fiind necesari pentru a ajunge la următoarele constatări:

Selectarea grâului de iarnă. Au fost alese soiuri de grâu din diferite regiuni ale țării, dar în principal cele de la ferma Studina, căutând a stabili varietățile cele mai rezistente la frig și la boli criptogamice, cele mai precoce și mai productive. S-au experimentat și mai multe varietăți străine dar care, toate, au dispărut din cauza ruginii.

Selecția porumbului. În regiunea fermei, țăranii cultivau un porumb provenit din încrucișarea dintre porumbul comun românesc și porumb „dinte de cal”. La ferma din Studina se selecționa doar porumbul românesc cu bob rotund, coceanul subțire, rândurile drepte și strânse unele lângă altele. Vegetația porumbului era atent supravegheată de la răsărire până la recoltare.

După 7 ani de lucrări, porumbul românesc selecționat era mai uniform decât cel de origine, adică avea un procentaj de maxim 6% „dinte de cal”, procentaj care se diminuea an de an. Porumbul românesc dădea un randament de 30 până la 60%, superior hibridului românesc „dinte de cal” pe care îl cultivau în acea perioadă țăranii.

Pentru a accelera curățarea semințelor plantelor cultivate în regiune și eliminarea ierburilor, spărturilor, a cuscutei etc., Casa N. Heid de Stockerau, a fost însărcinată să monteze la fermă o instalație mecanică fixă pentru curățarea semințelor de cereale și decuscutarea trifoiului și a lucernei. Instalația a costat la acea vreme 1.177.288 lei.

Această instalație de curățare mecanică era pusă la dispoziția țăranilor în mod gratuit și, de aceea, ei apreciau din ce în ce mai mult avantajele unei semințe bine condiționate.

Prin legea din 1893, se preciza că fermele sunt obligate să facă instruirea practică agricolă absolvenților cursurilor teoretice din școlile superioare, medii și inferioare de agricultură. Elevii școlilor superioare de agricultură denumiți stagiari și cei din școlile medii și inferioare denumiți practicanți, erau obligați să execute toate lucrările practice, atât cele de cultură a pământului cât și cele de creștere a animalelor. Din anul 1919 și până în anul 1929, 11 stagiari și 61 de practicanți și-au completat instruirea practică la ferma din Studina.

Între anii 1920–1928, au fost înscriși un număr de 28 de elevi la școala de ucenici agricoli, dintre care 10 elevi au fost promovați, iar la secția de motocultură (mecanică agricolă) au fost înscriși 75 de elevi și au promovat un număr de 29 de elevi. Aceasta atestă exigența impusă de administrația Fermei Agricole Model pentru un învățământ agricol de calitate.

Ca urmare a reformei agrare, Ferma Agricolă Model de la Studina a condus și a sprijinit gospodăria țărănească. Sfaturile și experiența practică s-au dovedit a fi foarte importante pentru progresul agriculturii în zonă. Prin cedarea sau vânzarea unor mari cantități de sămânță, s-a asigurat introducerea progresului genetic pentru fiecare specie agricolă cultivată în cadrul asolamentelor din fermă.

Eforturile personalului fermei au fost din ce în ce mai profitabile prin organizarea și exploatarea intensivă a lucrărilor și a culturilor adaptate condițiilor climatice și economice, în conformitate cu progresele realizate în știința agricolă.

Toate acestea au stat la baza înființării în anul 1965 a Stațiunii Experimentale de la Caracal, practic personalul și câmpul de experiență aferent Fermei Agricole Model mutându-se la aceasta nouă unitate de cercetare agricolă românească .

Teritoriul fermei și baza materială de la ferma Studina au fost incluse într-o unitate de tip I.A.S. până în anul 1989, după care unitatea s-a privatizat. În prezent, din tot ce a însemnat Ferma Agricolă Model Studina, nu au mai rămas decât câteva clădiri deteriorate de trecerea timpului.

Performanța cercetării științifice în agronomie, perseverent promovată în Câmpia Romanaților este probată de obținerea unui porumb special, productiv și rezistent – Galben de Studina – păstrat în prezent în băncile de germoplasmă de la Fundulea și Suceava.

Bibliografie:

- [1] ***, *Ferma model de la Studina*, Tipografia Bucovina, I. E. Toroutiu, București, calea Victoriei, 230, str. Gr. Alexandrescu, nr. 4, 1929.
- [2] Vătămanu, Victor, Viorel, *Stațiunera Experimentală agricolă Studina, județul Romanați*, în *Vitralii Romanațene*, nr. 3-4 (28-29), Caracal, Editura Sitech Craiova, 2015, p. 80-83.
- [3] Ricman, Ștefan, *Monografia județului Romanați – 1928*, Editura Hoffman, Caracal, 2011.
- [4] Vătămanu, Victor, Viorel, *Stațiunea Agricolă Studina (Geomorfologie și climă)*, în *Vitralii Romanațene*, nr. 3-4 (32-33), Caracal, Editura Sitech, Craiova. 2016, p. 66-69.
- [5] Vătămanu, Victor, Viorel, *Ferma Model de la Studina*, în *Vitralii Romanațene*, nr. special 30 – 31, iulie, Editura Sitech, Craiova. 2016, p. 56-67.
- [6] Vătămanu, Victor, Viorel, *Personalități ale științei agricole romanațene*, în *Vitralii Romanațene*, nr. special 30 – 31, iulie, Editura Sitech, Craiova. 2016, p. 68-69.